

РЕЦЕНЗІЇ

УДК 364.4-056.26:316.362

РЕЦЕНЗІЯ на навчально-методичний посібник «СУПРОВОДЖУВАЧ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ» (2020)

Колектив укладачів: О. Кравченко, М. Міщенко, Н. Левченко, І. Молоченко,
О. Поліщук, К. Чупіна, М. Скочко, О. Вербовська, С. Горбенко

Коляда Наталія, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ORCID 0000-0003-3623-6552

E-mail: Koliada_n@ukr.net

Рецензія на на навчально-методичний посібник «Супроводжувач осіб з інвалідністю» (2020), підготовлений у межах виконання науково-дослідної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (державний реєстраційний номер 0119U103978) Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Навчально-методичний комплекс відповідає вимогам та заслуговує на впровадження для отримання професії «Супроводжувач осіб з інвалідністю», що передбачає надання соціальних послуг фізичного супроводу особам з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, порушення зору, інших нозологій для усунення обмежень життєдіяльності та включення в громаду.

Ключові слова: навчально-методичний посібник, соціально-психологічна реабілітація, навчально-методичний комплекс, соціальні послуги фізичного супроводу особам з інвалідністю, професія «Супроводжувач осіб з інвалідністю».

REVIEW for a textbook «SUPPORT OF PERSONS WITH DISABILITIES» (2020)

Team of authors: O. Kravchenko, M. Mishchenko, N. Levchenko, I. Molochenko,
O. Polishchuk, K. Chupina, M. Skochko, O. Verbovska, S. Gorbenko

Koliada Natalia, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of Social Pedagogy and Social Work Department, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

ORCID 0000-0003-3623-6552

E-mail: Koliada_n@ukr.net

Review of the textbook «Companion of Persons with Disabilities» (2020), prepared in the framework of the research topic «Social and psychological rehabilitation of children and youth with special educational needs through inclusive tourism» (state registration number 0119U103978) Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

The educational and methodical complex meets the requirements and deserves to be introduced for the profession of «Companion of Persons with Disabilities», which provides for the provision of social services of physical support to persons with disabilities with musculoskeletal disorders, visual impairments and other nosologies to the community.

Key words: *educational and methodical manual, social and psychological rehabilitation, educational and methodical complex, social services of physical support to persons with disabilities, profession «Companion of persons with disabilities».*

В Україні, як і в багатьох розвинутих країнах світу, кількість людей з інвалідністю постійно зростає. Це зумовлено наявністю численних факторів, серед яких найбільш значущими є: недостатній рівень медичної допомоги, труднощі із придбанням ліків і медичних послуг, забруднення (зокрема радіаційне) навколишнього середовища, техногенні катастрофи, дорожньо-транспортні пригоди, військовий конфлікт на Сході України. Більшість людей з інвалідністю потребують особливих, специфічних умов проживання, обслуговування та працевлаштування, які дадуть їм змогу почуватися повноцінними членами суспільства.

Забезпечення осіб цієї категорії постійно покращується. Головна мета політики у сфері допомоги людям з обмеженими можливостями – це їх повноцінна участь у суспільному житті і соціальна рівність. Останні законодавчі акти ще більше розширюють права осіб, які повинні мати можливість жити у своєму нормальному, інтегрованому до громади середовищі, а за їх бажанням, в ньому ж і отримувати послуги та підтримку, передбачені законодавством. Суттєвим компонентом такого підходу є те, що особи із значними обмеженнями мають право на персонального помічника (супроводжувача).

Кожна держава відповідно до можливостей і рівня свого розвитку, формує соціальну та економічну політику щодо захисту прав та інтересів осіб з функціональними обмеженнями чи розумовими вадами. Сучасне українське суспільство характеризується посиленням уваги до проблем людей з особливими потребами, здатних повноцінно сприймати, розуміти та примножувати матеріальні й духовні цінності. Серед актуальних проблем становлення

особистості особливо відчутними і гострими є питання, пов'язані з інтегруванням людей з функціональними обмеженнями в сучасне соціальне суспільство.

Серед невирішених питань у створенні комфортних умов залишається питання супроводу осіб з інвалідністю.

Відповідно до Національного класифікатора ДК 003:2010 «Класифікатор професій» введено нову професію «5133 Супроводжувач осіб з інвалідністю».

Згідно професійного стандарту основною метою професійної діяльності за цією професією є надання соціальних послуг фізичного супроводу особам з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату, порушення зору, інших нозологій для усунення обмежень життєдіяльності та включення в громаду.

Навчально-методичний посібник містить професійний стандарт, програму професійної та професійно-практичної підготовки, навчальний план, робочий навчальний план, навчально-методичне забезпечення, робочу навчальну програму з виробничого навчання, робочу програму практики, методичні вказівки до підготовки і захисту кваліфікаційних робіт.

Навчально-методичний комплекс підготовлений у межах виконання науково-дослідної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (2020–2022 рр.), що виконується в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. Державний реєстраційний номер: 0119U103978. Напрямок фінансування: фундаментальні дослідження. Керівник – декан факультету соціальної та психологічної освіти, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, д.пед.н., проф. О. О. Кравченко.

Навчально-методичний комплекс відповідає чинним вимогам та заслуговує на впровадження для отримання професії «Супроводжувач осіб з інвалідністю».

Сподіваємося, що пропонований навчальний посібник сприятиме пошуку ефективних шляхів удосконалення соціальної політики та соціальної роботи.